
Krzysztof Kamil Baczyński
Stanisław Lem
Cyprian Kamil Norwid
Tadeusz Różewicz

*LITERACCY PATRONI
ROKU 2021*

Kim był Krzysztof Kamil Baczyński?

Kliknij, aby dodać tekst

Krzysztof Kamil Baczyński to jeden z najwybitniejszych polskich poetów okresu II wojny światowej, który urodził się 22 stycznia 1921 roku. Był również podchorążym Armii Krajowej, podharcymistrzem Szarych Szeregów i przede wszystkim jednym z przedstawicieli Pokolenia Kolumbów.

Kim był Krzysztof Kamil Baczyński

Baczyński swoją twórczość poetycką rozpoczął już jako uczeń gimnazjum im. Stefana Batorego w Warszawie, gdzie w 1939 r. zdał maturę. Związany ze środowiskiem młodzieży lewicowej, m.in. z organizacją Spartakus, działającą półlegalnie w szkołach średnich. W czasie okupacji niemieckiej zbliżył się do ugrupowań socjalistycznych, wydających podziemne pisma „Płomienie” i „Droga”. Od 1943 r. uczestniczył w tajnych kompletach polonistycznych, w tymże roku wstąpił do harcerskich Grup Szturmowych, które stały się załącznikiem batalionu AK „Zośka” oraz ukończył konspiracyjną szkołę podchorążych rezerwy. Uczestnik powstania warszawskiego; poległ w walce przy Placu Teatralnym (Pałac Blanka); w parę tygodni później zginęła w powstaniu żona poety Barbara, którą poślubił w 1942 r.

Najważniejsze dzieła Baczyńskiego

*Pokolenie, Historia, Bez
imienia, Dwie miłości,
Z głową na karabinie ,*

Relacje Krzysztofa Kamila Baczyńskiego z matką

Poeta przyszedł na świat w Warszawie jako syn nauczycielki Stefanii z Zieleńczyków, z zasymilowanej rodziny żydowskiej, oraz znanego międzywojennego krytyka literackiego Stefana Baczyńskiego. Stosunki między rodzicami poety nie układały się dobrze, co w końcu doprowadziło do separacji. Więź z matką, która samotnie go wychowywała, pozostała do końca jedną z najważniejszych relacji w życiu poety.

Małżeństwo pisarza

W czerwcu 1942 roku Baczyński ożenił się ze studentką podziemnej polonistyki, Barbarą Drapczyńską. Małżeństwo okazało się wyjątkowo dobrane i zgodne.

Pomnik Baczyńskiego

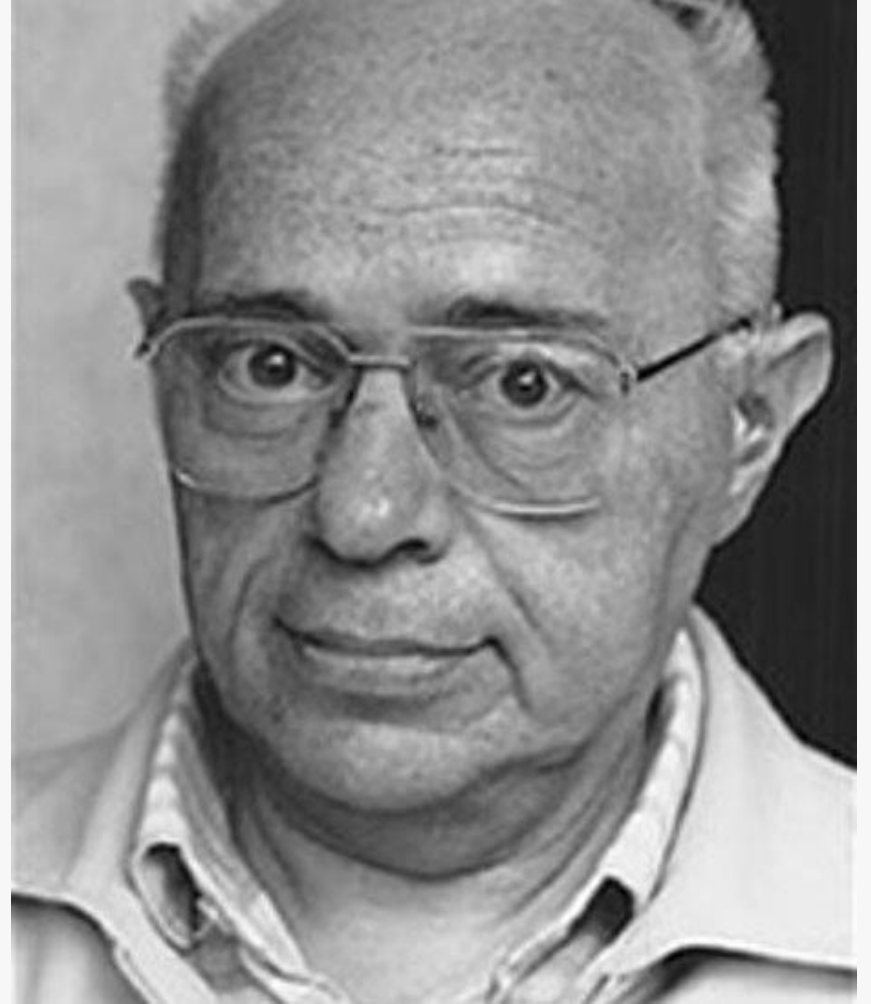

Bohaterska śmierć Baczyńskiego

Poeta zginął w Pałacu Blanka 4 sierpnia około godziny 16. Trafił go niemiecki snajper, strzelający z gmachu Teatru Wielkiego. 1 września zginęła jego żona - Barbara Baczyńska z domu Drapczyńska. Oboje pochowani są na Cmentarzu Wojskowym na warszawskich Powązkach.

Kim był Stanisław Lem?

Stanisław Herman Lem (ur. 12 lub 13 września 1921 we Lwowie, zm. 27 marca 2006 w Krakowie) to polski pisarz gatunku hard science fiction, filozof, futurolog oraz krytyk.

Kim był Stanisław Lem

Poeta był synem lekarza i sam też początkowo kierował swoją edukację w stronę medycyny. Po maturze studiował w Instytucie Medycznym we Lwowie, w czasie okupacji pracował jako pomocnik mechanika i spawacz. W 1946 roku zaczął studia medyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim. W autobiograficznym „Wysokim Zamku” przyznał jednak, że zainteresowania pchały go w stronę Politechniki. Nie dostał się tam ze względu na niedobre pochodzenie społeczne. Po skończeniu studiów Lem zwrócił się w stronę literatury. Po debiucie pisywał wiersze i opowiadania, które drukowane były w „Tygodniku Powszechnym”, „Kuźnicy”, „Żołnierzu Polskim”.

Kim był Stanisław Lem

Stanisław Lem to jedna z tych osób, co do których możemy z pełną odpowiedzialnością używać nazwy "człowiek renesansu". Bez formalnego wykształcenia, ale z olbrzymią wiedzą na temat nauk przyrodniczych, technicznych, nowych technologii, ale także filozofii, polityki — choć tej ostatniej w swojej twórczości unikał — czy zjawisk społecznych. Nazwać Stanisława Lema "pisarzem science fiction" to tak jak nazwać Monę Lizę obrazkiem. Niby prawda, ale żałośnie okrojona. Bo to, co było najważniejsze w postaci Lema, to jego wszechstronność, nieustająca ciekawość świata i przekonanie, że nie ma rzeczy niemożliwych. "Gdyby ludzie od jaskiniowej epoki robili tylko to, co wyglądało na możliwe, do dzisiaj siedzieliby w jaskiniach" — tak pisał w "Fiasku".

Narodziny Lema

Stanisław Lem urodził się we Lwowie najprawdopodobniej 13 września 1921 w rodzinnym mieszkaniu przy ulicy Brajerowskiej 4 jako jedyne dziecko Samuela Lema (inna forma – Lehm, 1879–1954), lwowskiego lekarza i Sabiny Woller (1892–1979). Do aktu urodzenia wpisano jednak datę 12 września

Małżeństwo Lema

W lutym 1954 ożenił się z Barbarą Leśniak, ówczesną studentką medycyny, a później lekarzem radiologiem, którą poznał w 1949 lub 1950.

W 1968 urodził się z tego związku syn – Tomasz.

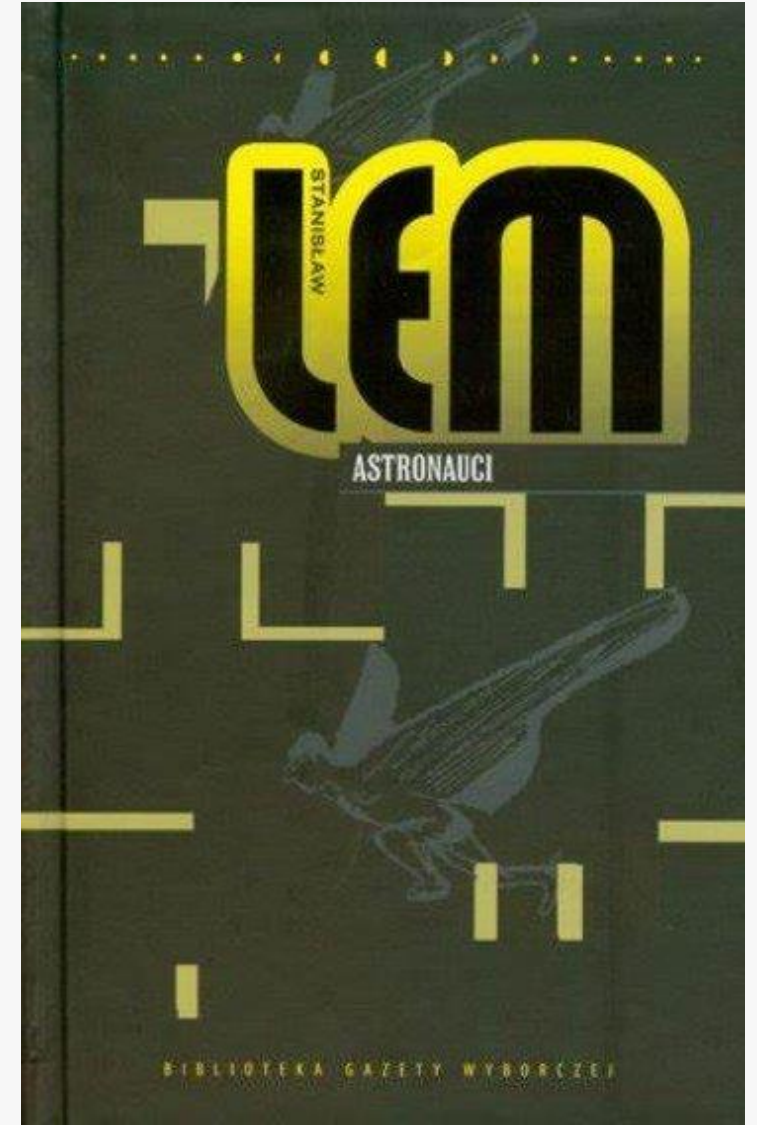
Barbara Lem zmarła 21 kwietnia 2016

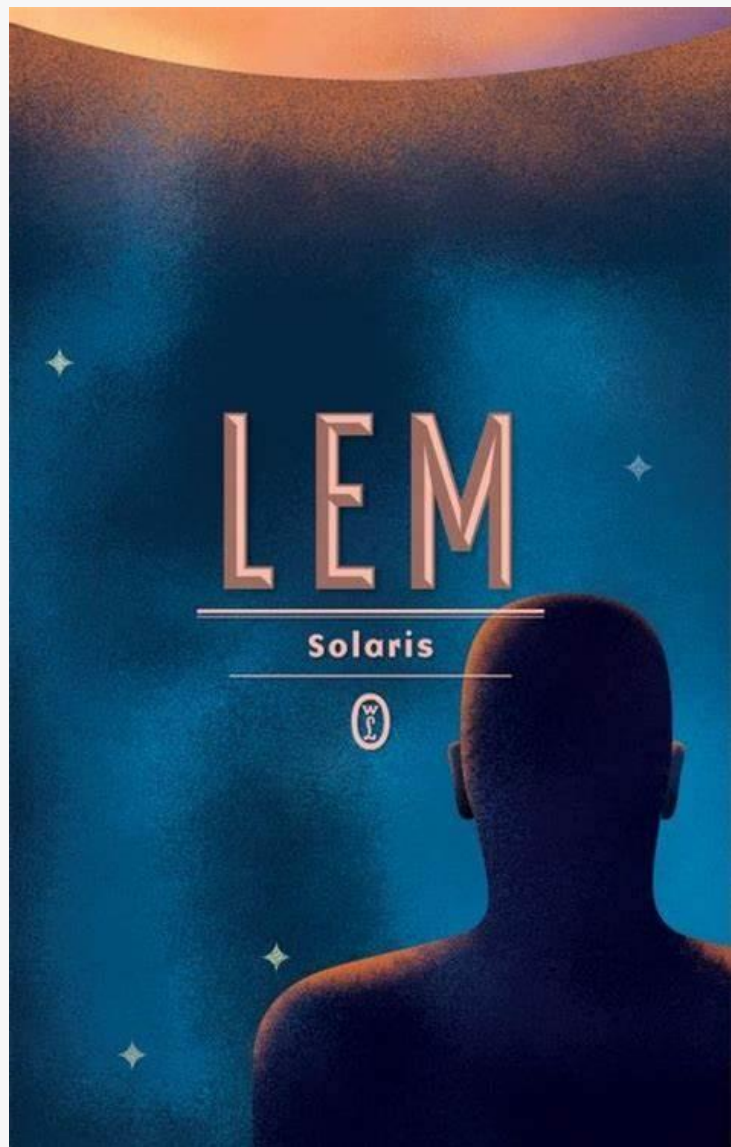
Charakter pisarza

W kontaktach bezpośrednich Stanisław Lem okazywał się być człowiekiem pogodnym, dowcipnym i czarującym, co zaskakiwało osoby znające go wyłącznie poprzez jego twórczość. Lubił żartować z otaczającej go rzeczywistości i ludzi, aczkolwiek niekoniecznie z samego siebie. Był osobą gościnną i towarzyską, często zabawiał swoich gości rozmową i prowadził z nimi ożywione dyskusje. Z drugiej strony nie przepadał, gdy się z nim nie zgadzano i źle znosił krytykę własnej twórczości. Łatwo też wpadał w irytację, szczególnie w bardziej oficjalnych sytuacjach, jak negocjacje finansowe czy kontakty z urzędnikami państwowymi.

Najbardziej znane książki Stanisława Lem a

- *Astronauci* (1951)
- *Jacht „Paradise”. Sztuka w czterech aktach* (1951)
- *Sezam i inne opowiadania* (1954)
- *Czas nieutracony* (1955)
- *Obłok Magellana* (1955)

Popularność ksiązek Lema

Stanisław Lem był najczęściej tłumaczonym polskim pisarzem. Jego książki przetłumaczono na ponad 40 języków. Osiągnęły łączny nakład 30-stu milionów egzemplarzy.

Pomnik pisarza

Pomnik Lema w Kielcach.

Śmierć Stanisława Lema

Stanisław Lem zmarł 27 marca 2006
w Krakowie.

Cyprian Kamil Norwid,
właściwie Cyprian
Ksawery Gerard Walenty
Norwid herbu Topór (ur. 24
września 1821 w
Laskowie-Głuchach, zm.
23 maja 1883 w Paryżu) –
polski poeta, prozaik,
dramatopisarz, eseista,
grafik, rzeźbiarz, malarz i
filozof.

Kim był Cyprian
Kamil Norwid?

Kim był Cyprian Kamil Norwid?

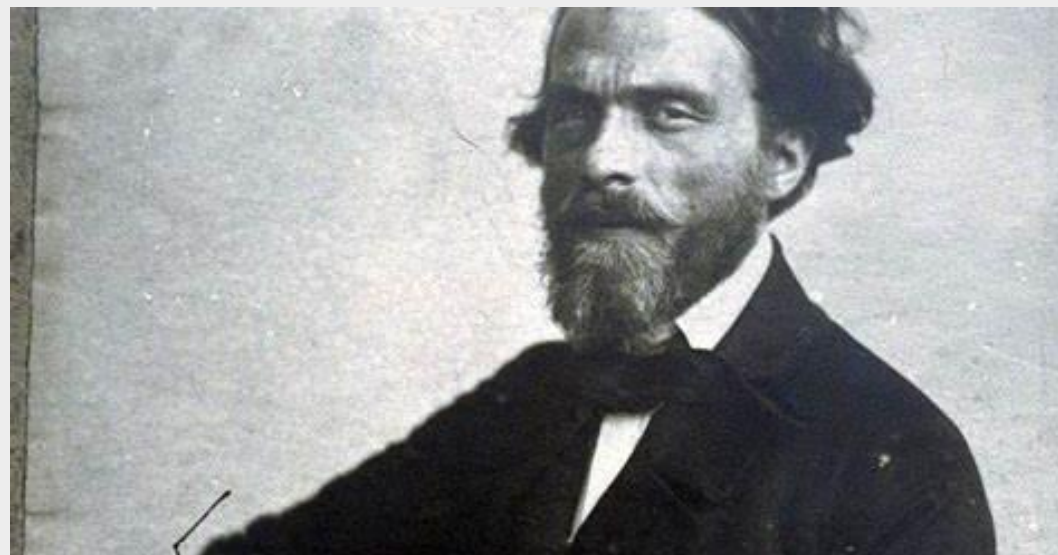
Cyprian Kamil Norwid urodził się w Laskowie-Głuchach pod Radzyminem. Był poetą, dramatopisarzem, prozaikiem. Ponadto zajmował się też malarstwem, rysunkiem i rytownictwem. Wywodził się z rodziny szlacheckiej. Stracił matkę w wieku czterech lat, a ojca kiedy miał lat czternaście. Uczył się w gimnazjum w Warszawie lecz nie ukończył go. Później uczęszczał do szkoły malarskiej.

W 1842 roku opuścił Polskę. Przebywał na terenie Niemiec, Włoch, Francji i Stanów Zjednoczonych. W Paryżu zaprzyjaźnił się z Juliuszem Słowackim, Fryderykiem Chopinem i Adamem Mickiewiczem. Za życia dzieła Cypriana Kamila Norwida nie były zbyt popularne. Poeta przez to walczył z biedą, często nie miał środków do życia. Uważano go za jednego z najoryginalniejszych i najbardziej wszechstronnych pisarzy. Był znawcą sztuk muzycznych i malarskich. Tłumaczył też słynne dzieła takich artystów jak Szekspir, Dante i Byron.

Został "odkryty" dopiero pod koniec XIX wieku przez pisarzy Młodej Polski. Dopiero wtedy stał się sławny a jego dzieła zaczęły zdobywać odbiorców.

W 1842 Norwid wyjechał do Drezna, oficjalnie dla doskonalenia sztuki rzeźbiarskiej. Podróżował po Wenecji i Florencji. W 1844 roku zamieszkał w Rzymie przy Via Quattro Fontane. Wówczas narzeczona poety, Kamila, zerwała zaręczyny, a Norwid poznał Marię z Nesselrodów Kalergiss, która stała się jego wielką nieszczęśliwą miłością. W tym okresie pogorszył się też stan zdrowia Norwida.

Podróże pisarza

Dwór w Gołuchach zajmuje ważne miejsce w dziejach kultury polskiej. To w nim w 1821 r. na świat przyszedł poeta Cyprian Kamil Norwid; sto lat później mieszkał w nim i tworzył rzeźbiarz Bolesław Jeziorański, a po wojnie w latach 1945-1954 Antoni Gawiński - jeden z czołowych warszawskich symbolistów. W latach 60. dwór w Głuchach został zakupiony przez Beatę Tyszkiewicz i Andrzeja Wajdę. Do dziś pozostaje własnością rodziny.

Miejsce narodzon Norwida

Najważniejsze dzieła pisarza

Pełna edycja wszystkich zachowanych i odnalezionych dzieł Norwida ukazała się dopiero w latach 1971-1976. Składa się z 11 tomów zawierających dorobek literacki oraz artystyczny poety. Z najważniejszych dzieł przywołać można: liryki: *Bema pamięci żałobny rapsod* (1851), *Coś ty Atenom zrobił, Sokratesie* (styczeń 1856), *Do obywatela Johna Brown* (1859), *Vade-mecum* (1858–66); poematy: *Wesele*, *Powieść* (1847); *Pompeja* (1848/49); *Promethidion. Rzecz w dwóch dialogach z epilogiem* (1851); *Fulminant. Rapsod* (1863); *Fortepian Szopena* (1863–64); *Rzecz o wolności słowa* (1869); proza: *Łaskawy opiekun, czyli Bartłomiej Alfonsem* (1840); *Czarne kwiaty* (1856); *Białe kwiaty* (1856); *Bransoletka. Legenda dziewiętnastego wieku* (1858); *Cywilizacja. Legenda* (1861); *Ostatnia z bajek* (1882); *Pamiętnik Podróżny*; nowele: *Ad leones!* (1883); *Stygmat* (1883); *Tajemnica lorda Singelworth* (1883); *Dwie powieści* (1866); dramaty: *Noc tysięczna druga. Komedia* (1850); *Wanda* (1851); *Krakus. Książę nieznany* (1851, 1861); *Słodycz* (1855/56); *Pierścień Wielkiej Damy, czyli Ex-machina Durejko* (1872); *Kleopatra i Cezar* (1870-78).

Pomnik Norwida

Pomnik odsłonięty został w 2006 r. z okazji 185. rocznicy urodzin Norwida. Jest to kamienna replika rzeźby Julii Keilowej, polskiej artystki okresu międzywojennego.

Śmierć Cypriana Kamia Norwida

Notoryczny brak pieniędzy oraz coraz większe uzależnienie od alkoholu i postępująca choroba uniemożliwiały mu samodzielną egzystencję. W 1877 r. został przyjęty do Zakładu św. Kazimierza, przeznaczanego dla sierot i weteranów. Tam też 23 maja 1883 r. zmarł, opuszczony i zapomniany. Opiekujące się nim siostry zakonne spaliły pozostałe zapiski. Norwida pochowano na cmentarzu w Ivry pod Paryżem. W pięć lat później jego prochy przeniesiono do zbiorowej polskiej mogiły na cmentarzu w Montmorency.

Kim był Tadeusz Różewicz

Tadeusz Różewicz (ur. 9 października 1921 w Radomsku, zm. 24 kwietnia 2014 we Wrocławiu) – polski poeta, dramaturg, prozaik i scenarzysta, członek Wydziału VI Twórczości Artystycznej Polskiej Akademii Umiejętności; brat Janusza i Stanisława, ojciec Jana oraz Kamila.

Życie Różewicza

Starszy brat poety - Janusz również był poetą (zginął w czasie wojny), natomiast młodszy, Stanisław, jest cenionym autorem scenariuszy filmowych i reżyserem. Był jednym z czołowych polskich poetów pokolenia Kolumbów. Jak sam mówił, jego życie przebiegało tak, „jak życie wszystkich ludzi urodzonych w '21 roku. Szkoła powszechna, harcerstwo, sodalicja... itd. Wszystko zupełnie przeciętne. Bez odchyłeń.” Już jako dziecko występował w szkolnych przedstawieniach, wspólnie z braćmi redagował też domowe pisemko „Styr”. Jako poeta debiutował jeszcze przed wojną, w roku 1938, publikując wiersze w rozmaitych czasopismach; próbował też swoich sił jako krytyk literacki. W czasie wojny pracował jako goniec w Zarządzie Miejskim w Radomsku, a później jako rzeczoznawca „od mioteł” w stolarni fabryki mebli „Thonet”. Działał również w podziemnych strukturach AK. W żołnierskim ekwipunku poety znajdował się „Król-Duch” Słowackiego i „Słowo o bandosie” Żeromskiego, którego twórczość poznał Różewicz bardzo dokładnie.

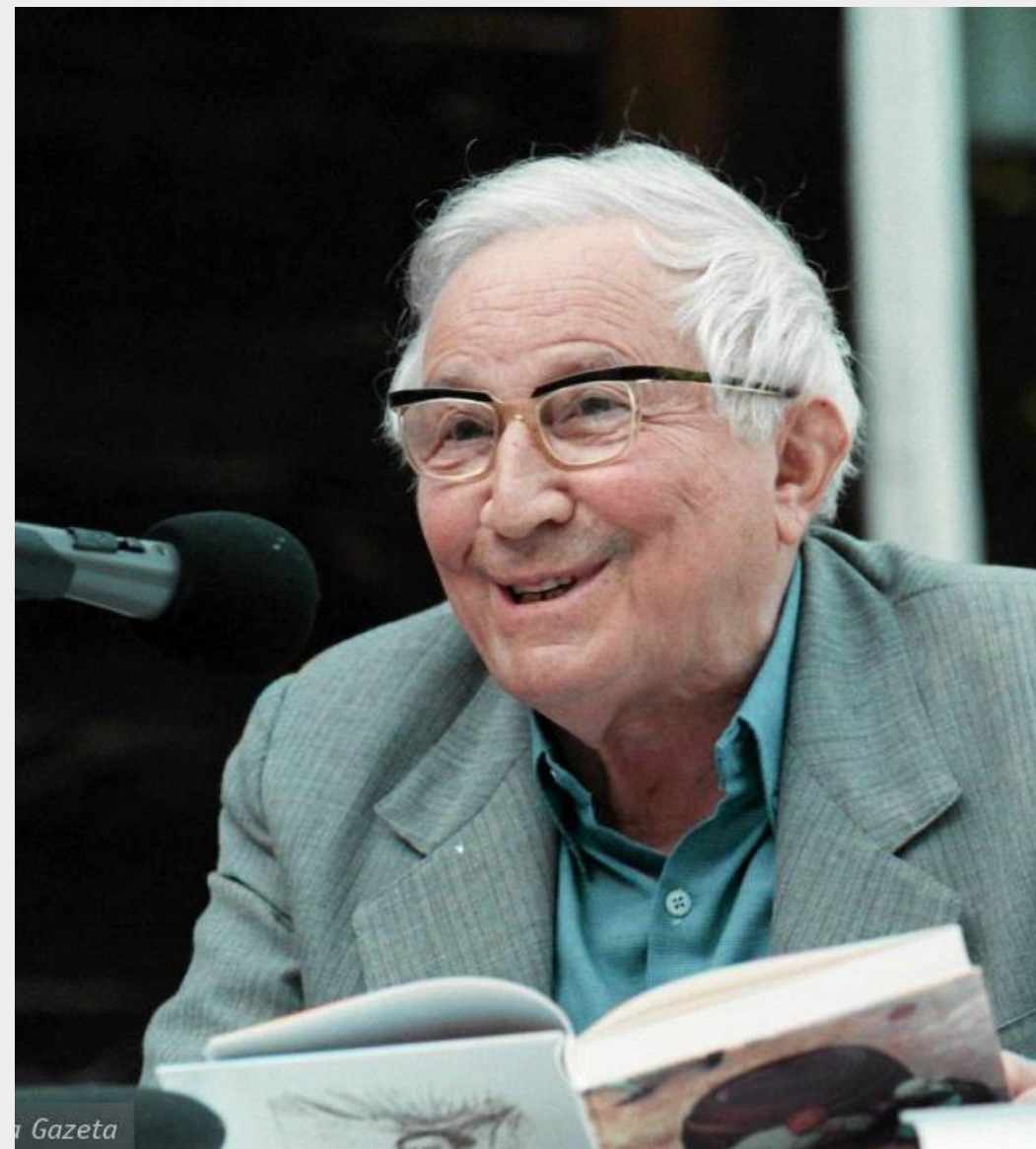
Rodzina pisarza

Ojciec Różewicza, Władysław, był niższym urzędnikiem sądowym. Matka, Stefania Maria z Gelbardów, zajmowała się domem. Tadeusz Różewicz urodził się w Radomsku jako drugi z trzech synów (starszy Janusz, młodszy Stanisław). Jego brat Stanisław został reżyserem, a Różewicz często z nim współpracował - był współautorem scenariuszy 9 filmów reżyserowanych przez jego brata Stanisława. Jako scenarzysta parokrotnie współpracował z Kornelem Filipowiczem.

Twórczość Różewicza

W 1944 powstały „*Echa leśne*” uważane za właściwy debiut literacki Różewicza. Tomik składał się z wierszy, fraszek, humoresek, wywiadów, prozy poetyckiej utrzymanej w duchu patriotycznym. W 1947 roku został wydany tom „*Niepokój*” (zawiera m.in. wiersz „*Ocalony*”), często podawany za debiut, choć już wcześniej Różewicz wydał dwa tomy.

Twórczość Różewicza

Poza poezją i scenariuszami, Różewicz pisał także dramaty
takie jak:

1972 – *Na czworakach*

1975 – *Białe małżeństwo*

1979 – *Śmierć w starych dekoracjach*

1979 – *Do piachu*

1982 – *Pułapka*

1997 – *Kartoteka rozrzucona*

1997 – *Palacz*

Śmierć Tadeusza Różewicza

Różewicz zmarł we Wrocławiu, w którym żył od lat 60. Został pochowany na cmentarzu ewangelickim na Karpaczu.

**Przygotowała
Anna Piwko
klasa VII a**